

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. VII. An applicatio omnipotentiae constitutiva actûs primi proximi stet in decreto Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

ras pro libitu: at non potest amari creatura per amorem, qui tendat in ipsam solum, nisi DEUS velit eam solum, & nullam aliam amare; quando enim vult plures amare, aut decernere, debet omnes uno amore amare, & uno decreto decernere. ad prob. dist. eodem modo. Ad conf. dist. mai. aliter, hoc est per decretum habens aliam terminationem, conc. maj. aliter statuens, subdist. de musica illa, conc. maj. de aliis rebus. neg. maj. & sic dist. min. neg. conf.

§72. Ob. 6. Leges Divinae constituunt actum primum proximum liberum: sed hæc sunt decreta DEI; quia lex constituitur ex voluntate legislatoris: ergo. Resp. neg. maj. Actum primum constituit sola cognitio legum, quæ potest dari, quando lex non est, nec essentialiter connectitur cum existentia certæ legis. Dices. Hæc cognitio saepe stat in actu fidei, essentialiter præsupponente legem, seu decretum. Resp. dist. in actu supponente hoc decretum in individuo. neg. in specie. om. nam hic actus fidei potest dari, sive decretum præcipiens sit prædefinitivum, sive permissivum, modò habeat formalitatem præcepti: unde nihil est ex parte actus imi essentialiter connexum cum actu 2do; nam actus fidei est indifferens, decretum est impedibile: & quidem stante actu fidei; hic enim potest dari, seu componi cum utroque decreto, sive prædefinitivo, quod infert actum secundum præceptum, sive permissivo, quod infert ejus omissionem, modò, ut dictum est, habeat formalitatem legis, seu præcepti: quæ formalitas etiam non connectitur cum actu, sed est adhuc omnino indifferens. Superest difficultas de applicatione, seu præparatione omnipotentiae ad concurrendum, pro qua explicanda sit

ARTICULUS VII.

An Applicatio Omnipotentiae constitutiva actus primi proximi stet in decreto DEI.

§73. Notandum 1mo, libertatem in actu primo esse potentiam, quæ positis omnibus ad agendum prærequisitis, potest agere, & non agere: intellige, in sensu diviso; quia homo liber debet habere similitudinem potentiae, quamvis non potentiam simultatis. Et siquidem potest agere, & purè non agere, seu purè omittere, dicitur libertas contradictionis: si autem potest agere aliquid positivè oppositum, dicitur libertas contrarietatis. Ex hoc autem sequitur, quòd neque ille sit liber, qui non habet, vel non potest pro libitu habere omnia necessaria ad agendum: neque ille, qui habet impedimentum inauferibile agendi: neque etiam ille, qui est necessitatus ad agendum, ut patet. Unde, ut quis sit liber, requiritur, ut habeat principia requisita ad utrumque cum exclusionem, tum impedimentorum, tum etiam necessitantium ad unum determinatum exercitium. Hæc supponenda ex tractatu de act. bum.

§74. Notandum 2do, ad actum liberum, præsertim, si supponatur extrinsecè liber, non prærequiri tantum principia, à quibus ipse pro-

cedit, seu, quæ in ipsum influunt, sed etiam alia, à quibus non procedit, quæque non influunt. Sic e. g. ad actum amoris DEI liberum non tantum prærequiritur motivum alliciens ad DEUM amandum, sed etiam aliud retrahens, licet hoc nec physicè, nec moraliter influat in actum amoris. Ratio est; quia actus liber ut talis debet procedere à potentia expedita ad utrumque: ergo ab habente principia non tantum ad unum, sed etiam ad oppositum. Unde, licet amor DEI ut sic non exigit motivum retrahens, ut patet in Beatis, qui amant DEUM intensissimè sine motivo retrahente: at exigit hoc ut liber. Hinc actus primus liber componitur ex duobus actibus primis partialibus, quorum unus involvit principia e. g. ad amorem: alter involvit principia ad omissionem amoris, vel odium. Licet autem aliquid non sit influxivum in unum e. g. amorem, tamen potest constituere actum primum liberum ad illud: sicut econtra etiam, licet aliquid non sit activum, potest tamen impedire actum liberum, e. g. catena pedibus injecta non est activa respectu fugæ, sed impeditiva.

Infert ex his Sagara in manu scriptis, non omnia constitutiva actus primi liberi esse priora naturæ ad actum liberum; quia e. g. motivum retrahens non est prius naturæ ad amorem; nam ad illum non determinat, neque ut causa, neque ut dispositio, aut conditio, nec in genere physico, nec in morali: sed tantum est prius naturæ ad omissionem, vel odium. Si dicas, motivum retrahens saltem esse prius naturæ ad amorem ut liberum, responderet hic auctor negando illatum, stando in sententia statuente libertatem extrinsecam actus; nam amor ut liber est idem, ac complexum ex amore, & actu primo: adeoque illud motivum, cum non sit prius ad amorem, deberet esse prius ad actum primum, seu ad seipsum, quod repugnat. Quare istud motivum est tantum concomitans actum liberum; quia scilicet, ut voluntas possit dici liberè agere, debet durante sua actione habere motivum retrahens; nam hoc necessariò exigitur à iudicio indifferente. Hinc non omne illud est prius naturæ ad actum 2dum, quod constituit quomodocunque actum unum totalem: sed quod ita constituit, ut influat, vel certè determinet ad actum 2dum. Quidquid autem sit de hac doctrina, de qua etiam potest videri Gormaz de act. bum. num. 328. 329. & 472. saltem juxta eos, qui docent actus extrinsecè liberos, non sunt omnia ita priora, ut actus 2dus ea essentialiter respiciat, etiam tantum disjunctivè.

§75. Notandum 3tio, constitutiva actus primi liberi diversimodè se habere ad actionem liberam; nam 1mo aliqua sunt indifferentia, ut conjungantur cum utroque extremo, & in utrumque influant: ita se habet voluntas, omnipotentia, cognitio motivi allicientis, & retrahentis, si sit unica; nam, si alia esset cognitio motivi allicientis, & alia retrahentis; tunc ista non influeret in actum, e. g. amorem. 2do alia sunt quidem indifferentia, ut conjungantur cum utroque: non tamen in utrumque, sed in unum tantum influunt: ita se habet cognitio duplex, quarum una repræsentat tantum motivum alliciens, altera retrahens; item gratia actualis, quæ non

non influit in peccatum. 3to alia sunt indifferentia, ut conjungantur cum utroque, sed in neutrum influunt: ita se habent negationes impedimentorum, & necessitantium, quæ dicuntur constitutiva negativa: neque constituunt potentiam in ratione activæ, sed liberæ. 4to voluntas præter conjungibilitatem, & potentiam influendi in utrumque, habet insuper indifferentiam electionis, & privativè jus determinandi se, & alia conprincipia ad agendum, vel non agendum &c.

Notandum 4to, etsi quis actu non habeat omnia prærequisita, si tamen possit ea pro libitu habere: vel, etsi adsint impedimenta, si tamen possit quis ea pro libitu remove, talem esse sufficienter liberum. Sic, licet de nocte non possis legere sine lumine, si tamen hoc pro libitu possis accendere, liber es ad legendum: & sic de aliis; libertas enim, maximè in consideratione Theologica, stat non tam in potestate physice proxima ad agendum, e.g. legendum, sed in potestate moraliter imputativè proxima, quæ constituitur sufficienter per potestatem acquirendi prærequisita, vel tollendi impedimenta, ut patet in modo adducto exemplo.

576. Notandum 5to, alium esse actum primum remotum, alium actum primum proximum. Ille est causa actus primi proximi, & hunc non constituit, saltem non necessario, nisi forte consideretur quoad omnipotentiam DEI, quæ constituit omnes actus primos creatos remotos, & proximos, ut consideranti patebit. Iste est causa, vel potentia expedita ad ipsam actionem: e.g. actus primus proximus ad legendum est potentia videndi, & legendi, lux, liber, cognitio &c. actus primus remotus est, pater hominis legentis, typographus, bibliopegus &c. qui non constituunt actum primum proximum; nam modò daretur homo potens legere, etiam per creationem, & sine patre, itemque liber sine illis artificibus, daretur tota potentia proximè expedita ad legendum.

Notandum 6to, alium esse actum primum proximum libertatis creatæ, alium actum primum metaphysicum libertatis Divinæ; quia aliud est, DEUM esse liberum, aliud hominem. Actus primus proximus liber DEI involvit e.g. omnipotentiam, scientiam simplicis intelligentiæ, & mediam directam de actibus nostris conditionatè futuris; quia DEUS nihil potest decernere nisi post plenissimam, & comprehensivam notitiam finis, mediorum, congruentiæ, disconvenientiæ, proportionis &c. de quo plura supra n. 558. At vero actus primus liber hominis involvit quidem omnipotentiam, sine cuius concursu nil potest fieri: sed non involvit scientias illas; quia modò homo haberet sufficientia auxilia, & omnipotentiam ad concurrendum paratam &c. etsi per impossibile DEUS nullam scientiam haberet de futuro eventu, jam ille esset liber ad operandum.

577. Si petas, quid igitur libertas creatæ, seu actus primus proximus liber creaturæ, dicat formaliter, seu quid constitutivè involvat? Resp. Involvit imò ipsam voluntatem creatam, quæ est rectum libertatis, & subiectum recipiens denominationem liberi in actu primo. 2do cognitionem indifferentem, seu boni, & mali, aut al-

licientem, & retrahentem: sive jam una cognitio utrumque motivum repræsentet, sive sint duæ, aut plures pro diversitate motivorum. 3to carentiam omnis impedimenti inaufertibilis à voluntate, vel necessitantis ad unum, & inimpedibilis. 4to præsentiam omnis prærequisiti à voluntate pro libitu inacquiribilis: tales sunt gratiæ excitantes ad actum supernaturalem, habitus virtutum, vel locò istorum omnipotentia specialiter applicata &c. 5to ipsam omnipotentiam, non quidem ut productivam ipsius voluntatis, vel auxiliorum &c. (nam sub hac ratione omnipotentia constituit actum primum remotum) sed ut concursivam cum voluntate ad actum, quem voluntas eligit.

578. Jam verò omnis causa constituens actum primum proximum debet esse applicata, sive præparata ad agendum; alias non est proximè expedita; cum tamen actus primus proximus sit idem, ac proximè expeditus ad agendum: ergo etiam omnipotentia Divina, ut constituens actum primum proximum, debet esse ita applicata, seu præparata. Et hæc applicatio debet constituere libertatem proximam: quæstio autem jam est, in quo hæc applicatio, seu præparatio consistat; si enim decretum sit virtualiter unicum, non videtur posse constitui in decreto; quia deberet admitti, quòd hoc decretum constitueret actum primum proximum liberum, quod non videtur posse dici.

Ratio est. Sive decretum hoc sit prædefinitivum, sive permissivum (præcendens enim, sive indifferens indifferentiæ conjungibilitatis cum utroque extremo, in hoc systemate non datur) est semper essentialiter connexum, vel cum actu, vel cum omissione ejusdem: nihil autem essentialiter connexum cum uno extremo libertatis videtur posse constituere actum primum proximum indifferentem, etiam si esset impedibile; quia tamen tolleret libertatem; vel enim voluntas esset libera in sensu composito talis entitatis, e.g. decreti: vel in sensu diviso: non in sensu composito; quia non potest omitti actus, stante illa entitate, vel decreto: non in sensu diviso; quia eatenus daretur sensus divisus, quatenus impediretur ea entitas, vel decretum: sed sic non daretur amplius libertas: ergo, prob. min. Sublato, vel impedito aliquo constitutivo libertatis, per se requisito, tollitur libertas ipsa; nam, ablata parte, aufertur totum: ergo.

579. Quidam ingeniosus Recentior in *the-sibus de libertate creatæ Dilingæ anno 1711. editis* disputat, an non possit dici, quòd actus primus proximus liber constituatur per aliquod decretum disjunctum, seu indeterminatè sumptum, sicut e.g. libertas equitandi constituitur per aliquem equum indeterminatè sumptum; atque ingeniosè multa ibi pro affirmativa sententia congerit. Et siquidem defendi id posset, nostræ sententiæ non obesset: at non fido speciosè dictis, quibus ipse auctor non fidit, dum sub finem negativam amplectitur: nam actus primus proximus liber totus est hypothetis, seu conditio scientiæ mediæ, ut est in confesso apud nostros: at non potest DEUS ex parte hypothetis scientiæ mediæ videre, sive disjunctim, sive divisim, decretum prædefinitivum, aut reprobativum: ergo. Prob. min. DEUS deberet ita di-cere

cere e. g. Si Petrus habuerit hanc gratiam, vel omnipotentiam applicatam per aliquod decretum, tunc consentiet: sed DEUS non potest ita dicere per scientiam mediam: ergo. prob. min. DEUS non tendit confusè in aliquod decretum, sed clarè distinguit prædefinitivum, ac permissivum: adeoque, quamvis disjunctim affirmaret ista decreta, tamen sic diceret: Si Petrus habuerit gratiam, vel omnipotentiam applicatam, sive per decretum prædefinitivum, sive permissivum, consentiet: atqui DEUS non potest sic tendere per scientiam mediam: ergo. prob. facile min. Hæc propositio, ut rectè Revisores Romani rescripserunt anno 1709. est DEO indigna, & ridicula; quia esset similis huic: Si muro induceretur color, sive albus, sive niger, dealbaretur: vel huic: Si haberem equum, vel navim, equitarem, vel: Si Petrus ad me veniret, sive vivus, sive mortuus, me verberaret: quæ sunt ridicula, & inepta; nam omnia, quæ ponuntur ex parte hypothese propositionis conditionalis, sive determinatè, sive disjunctim, debent esse conducentia ad conditionatum, sicut quilibet equus, etiam disjunctim, conduit ad equitandum: atqui decretum permissivum tam parum conduit ad consensum, imò fortè minus, quam color niger ad dealbandum, vel navis ad equitandum.

§80. Dein dicta propositio partim esset necessario vera: partim esset falsa. prob. Prima pars propositionis: Si Petrus habuerit gratiam per decretum prædefinitivum se tenens ex parte hypothese, consentiet: est necessario vera, adeoque non affirmabilis per scientiam mediam, sed per scientiam simplicis intelligentiæ: altera verò: Si habuerit gratiam per decretum permissivum se tenens ex parte hypothese, consentiet: est necessario falsa: ergo non potest ullo modo à DEO affirmari. Et certè eodem modo posset dici, gratiam necessitantem, & insufficientem posse, disjunctim acceptas, constituere hypothese scientiæ mediæ, adeoque sufficere ad libertatem humanam: & DEUM posse per scientiam mediam dicere: Si Petrus habuerit aliquam gratiam, consentiet &c. ergo gratia Jansenistarum non tollet libertatem.

Si dicas, non esse in potestate hominis, habere gratiam potius hanc, quam illam. Resp. 1. fors posse dici, esse in potestate hominis, sicut in hoc systemate decretum. Resp. 2. Si res bene consideretur, juxta hoc systema non esse in potestate libera hominis habere decretum; nam non potest homo determinare DEUM ad ullum decretum collativum gratiæ; quia DEUS potest nullam dare. Sed neque juxta adversarios posset homo impedire decretum; quia hoc eatenus posset, quatenus posset determinare ad scientiam mediam de consensu, qua posita DEUS, volens dare auxilium, illud non posset dare per decretum permissivum: vel vicissim, posita scientiâ mediâ de dissensu, non posset illud dare per decretum prædefinitivum: sed juxta hoc systema DEUS non posset habere scientiam mediam de consensu, aut dissensu, ut jam ostensum; quia nunquam daretur hypothese apta scientiæ mediæ: ergo.

Quare, ut salvetur libertas creata, debent ea omnia, quæ ex parte hypothese scientiæ mediæ necessario per se requiruntur, sive quæ con-

stituunt actum primum proximum immediatum & necessario requisitum, esse indifferentia, sive dein determinatè, sive indeterminatè sumpta requirantur, modò per se requirantur, & non tantum per accidens se habeant, seu ita, ut, iis pro libitu voluntatis ablati, tamen adhuc maneat totus actus primus liber, per se, & necessario requisitus; si enim ita se haberet, etsi essent connexa cum uno extremo, modò essent impedibilia, non tollerent libertatem.

§81. Scio, hæc dictis opponi paritatem habitus charitatis, influentis in actum sub gravi præceptum, pro instanti determinato, quo casu habitus est impossibilis cum omissione, utpote graviter peccaminosa. Sed resp. Omnipotentia Divina in eo casu deberet esse parata ad supplendum quodcumque aliud principium, si quod deficeret ex necessariis ad libertatem: cumque hæc sit conjungibilis cum utroque extremo, per illam in eo casu sufficienter constitueretur libertas, & habitus eo casu se haberet tanquam aliquid per accidens tantum constitutivum actus primi proximi. Quare est ingens disparitas inter hunc, & priorem casum, ubi nullum decretum est indifferens, & per nullum seorsim constituitur libertas.

Quòd si tamen fingatur casus esse prorsus æqualis (quod difficile fieret, eoquòd omnipotentia ex se semper sit indifferens) tunc etiam influxus ille habitus eodem modo posset negari: & negant eum plurimi cum Gormaz de actib. human. à num. 292. ubi fusissimè hanc quæstionem examinat. Quare nollem dicere, quòd aliquod decretum, etiam tantum disjunctim sumptum, constituat actum primum proximum liberum creaturæ, etiam ex eo, quòd anno 1709. Revisores nostri Romani hanc sententiam non permittendam censuerint. Unde in alio reponenda est formalis applicatio, seu præparatio omnipotentiae Divinæ in actu primo: quamvis facile concedam, quòd applicatio, vel præparatio causalis, quæ non ingreditur actum primum proximum, sed remotum, possit in aliquo decreto statui.

§82. Dico igitur. Formalis applicatio, seu præparatio omnipotentiae Divinæ ad concurrentem cum creatura stat, imò in ipsa omnipotentia Divina ex se, seu ex conceptu causæ primæ ita constituta, ut, quodcumque creatura agit, etiam ipsa necessario agat: sicut immensitas DEI exigit, ut, ubicunque, etiam de novo, est locus, statim adsit: vel æternitas, ut, ubicunque de novo est creatura, ei statim coexistat. addò stat in ipso actu primo proximo creato completo, qui exigit concursum omnipotentiae Divinæ cum voluntate creata, ita, ut sine miraculo negari non possit ille concursus; sicut enim hunc concursum exigunt causæ 2dæ necessariæ, ita etiam liberæ. 3tio in negatione omnis impedimenti, sive hoc sit decretum miraculosum, impediens actionem creaturæ, & consequenter concursum omnipotentiae, sive aliquid aliud. His tribus positis, habetur, quidquid requiritur ad hoc, ut omnipotentia Divina sit præparata, & applicata ad operandum. ita Sagara, Munieffa disp. 9. de omnipotentia DEI sect. 12. & communiter illi authores, qui decretum DEI virtualiter indivisibile statuunt,

§83. Prob. concl. Physicè omnipotentia Divina est applicata per immensitatem identificatam: moraliter autem applicatur sufficienter per ista tria, ex quibus tamen nullum est decretum DEI: ergo. Unde aliquo modo omnipotentia Divina se habet, ut habitus, qui, quodcumque adest, semper cum voluntate, pro huius determinatione, concurrat, quin per decretum DEI formaliter, & positivè applicetur, aut reddatur expeditus ad concurrendum; sic enim etiam omnipotentia, intimè creaturæ agentis præfens, & physicè applicatissima, semper parata est cum voluntate pro huius determinatione concurrere, quando hæc per reliqua conprincipia (quæ ipsa etiam exigunt concursum omnipotentia) est expedita; quin debeat per decretum positivum, se tenens ex parte actus primi proximi, determinari: sed sufficit decretum se tenens ex parte actus primi remoti, per quod, sicuti debet DEUS conferre habitus, & reliqua principia necessaria voluntati, ita debet etiam nolle impedire omnipotentiam. Dixi tantum, omnipotentiam habere se aliquo modo, sicut habitus; nam habitus, etiam realiter sumptus, non potest impedire actionem voluntatis, neque potest nolle concurrere: potest tamen hoc omnipotentia realiter sumpta, utpote identificata cum voluntate Divina.

§84. Confirm. conclusio positivè, saltem contra nostros, & plurimos alios, negantes prædeterminationem ad materiale peccati. Decretum indifferens, quod ipsi statuunt, non applicat formaliter omnipotentiam ad actionem peccaminosam: ergo debet ipsa per se, vel per aliquid aliud esse applicata, ut agat: atqui nihil assignari potest, nisi ea, quæ à nobis assignata sunt: ergo. prob. ant. Decretum indifferens non potest habere hunc sensum, ut DEUS dicat: *Volo concurrere, vel ad actum bonum, vel ad actum malum*: nam sic voluntas DEI eodem modo se haberet ad bonum & malum, quod est falsum, & contra Tridentinum. Et sanè, ut ait Sagara, si homo diceret: volo ditari, vel per fas, vel per nefas: malè vellet: ergo etiam malè vellet DEUS, si diceret: volo exercere omnipotentiam, vel per actum bonum, vel per actum malum.

§85. Nec dicas, decretum sic tendere: *Volo concurrere, vel ad actum bonum cum inclinatione, vel ad malum contra inclinationem*; nam, si positivè vult concurrere ad malum, hoc ipso non agit contra inclinationem efficacem; ipsa enim volitio positiva est efficax inclinatio ad malum. Quòd autem simul jungatur inefficax volitio, non excusat à malo; nam etiam, qui negat fidem metu mortis, habet inefficacem volitionem suæ negationis; quia autem eam absolute vult, tamen graviter peccat. Igitur decretum tantum posset habere hunc sensum: *Volo concursum ad actum bonum: permitto concursum ad actum malum*: sed hoc decretum tantum non impedit omnipotentiam à concursu: hoc autem non est eam applicare, ut patet millenis exemplis.

Sic, si tantum non impedio, ut alter meo instrumento, vel etiam mea manu, alterum percutiat, ego neutrum applico ad percussionem: qui tantum non impedit peccatum alterius, non positivè illum applicat ad peccandum: neque

est causa physica peccati: imò nec moralis, si non tenetur impedire: ergo, si alter non impeditur peccet, debet supponi aliunde applicatus, aut determinatus: ergo etiam, si DEUS per decretum indifferens, ab adversariis assertum, tantum non impedit omnipotentiam à concursu ad actum malum, debet illa aliunde jam esse formaliter applicata, & præparata ad illum. Quòd si autem formalis applicatio omnipotentia ad actum malum non stet in decreto DEI, nulla est ratio efficax dicendi, quòd applicatio, vel præparatio necessaria ad actum bonum, debeat in decreto consistere, ut patet consideranti, & magis patebit ex solutione objectionum.

ARTICULUS VIII.

Solvuntur Objectiones.

§86. **O**B. 1. Omnipotentia Divina, & decretum DEI sunt realiter idem: ergo, si applicata est omnipotentia per se ipsam, est applicata per decretum. Confir. Applicatio agentis creati ad passum non consistit formaliter in entitate causæ, & actu primo proximo: ergo neque applicatio agentis increati, seu omnipotentia. Resp. neg. conf. Etiam natura Divina, & Pater, sunt idem, quin natura generet. Datur scilicet distinctio inter omnipotentiam necessariam, & decretum contingens, similis illi, quæ datur in Divinis inter naturam, & Patrem. Ad confir. neg. conf. Applicatio causæ creatæ neque stat in decreto DEI: ergo neque in hoc stabit applicatio omnipotentia. Scilicet aliquæ denominationes non possunt explicari sine entitate modali, aliæ non sine decreto: aliæ verò sine utroque: & talis est denominatio omnipotentia applicata, quæ non est physica (nam physicè applicata est per immensitatem) sed moralis, significatque omnipotentiam esse expeditam, vel præparatam ad concurrendum: quod totum habetur sine decreto, sicut juxta adversarios habetur sine modo.

§87. Ob. 2da. Juxta nos omnipotentia Divina esset applicata antecederet ad decretum DEI: ergo creatura posset absolute agere ante decretum DEI, quod est falsum. Conf. Libertas creata non potest dari sine decreto DEI: ergo nostra sententia est falsa. Resp. 1. neg. conf. quia non solum omnipotentia applicata, sed etiam alia conprincipia requiruntur: neque omnia, etiam ab omnipotentia, suppleri possunt, e.g. cognitio respectu volitionis. Resp. 2. neg. ant. Applicatio formalis omnipotentia, ut dictum, stat partialiter etiam in actu primo, qui non datur ante decretum, sed ab hoc debet causari, licet non debeat constitui. Ad conf. dist. ant. Libertas non potest dari sine decreto eam causante. conc. ant. sine decreto eam constituyente. neg. ant. & conf. Si libertas datur absolute, datur etiam decretum, eam absolute causans: si libertas tantum datur conditionatè, sufficit etiam tantum conditionatè dari decretum.

§88. Ob. 3. Concursus debet esse DEO voluntarius, & liber: talis esse non potest, nisi constituatur per decretum: ergo. Confirm. Si applicatio omnipotentia ad actus creaturæ libe-